

Tuletõrje Teated

Üleriiklise
Tuletõrjeliidu
väljaanne.

E. C. Flader

Tuletõrjeabinõude

Asutatud 1860 a.

Jöhstadt i. Sa

t e h a s.

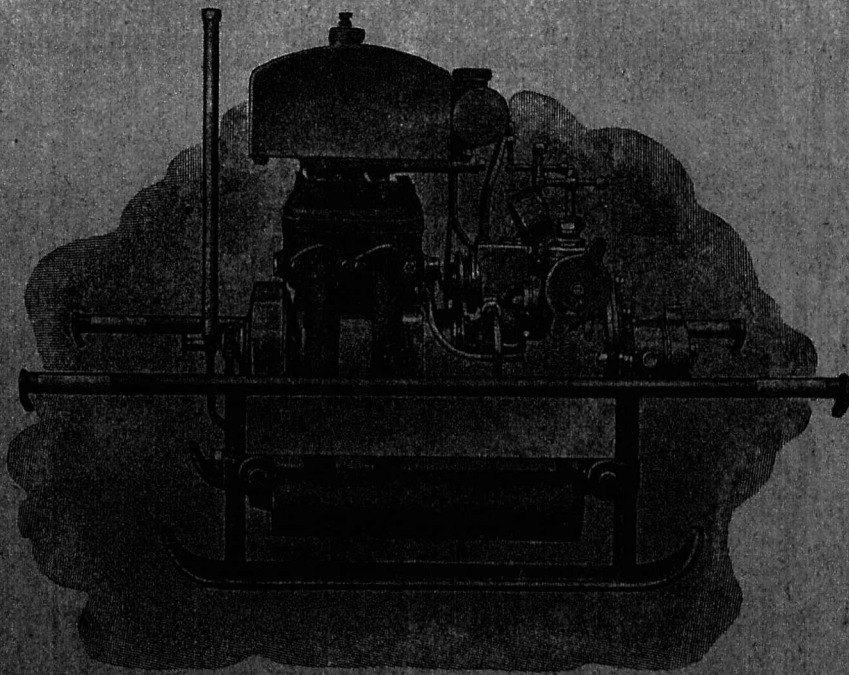
Asutatud 1860 a.

Kantavad ja veetavad mootorpritsid.

pumba töövõime 400, 600 ja 800 ltr. minutis.

Uuemaaja ehitus.

Kahe- ja neljataktilise mootoriga.

*Peale selle: Autopritsid etteehitatud tulekustutus-pumbaga,
võime 1000 ltr. minutis.*

Auto kustutusrongid igasuguste seadeldustega

Mootorpritsid kaarikutel ja vankritel, pumbavõimega 800—2000 ltr. minutis.

*Esindaja Eestis: **Tehn. büroo ins. B. Urban***

Tallinn, Estonia puiestee 25.

TULETÖRJE TEATED

::

Kuukiri.

::

Toimetus ja talitus Tallinnas, Pikk t. nr. 43.

Tel. 579. Äritunnid k. 1/29 h. — k. 4 p. l.

Aadress igasugustele saadetistele: Tallinna-
Pikk t. 43, Kuukiri „Tuletõrje Teated“.

Tellimishind: aastatellijaiile, kes tellimishinna
ette tasuvad 1 kr., teistele 1 kr. 20 senti.

Vastutav toimetaja A. Pirker.

Väljaandja: Üleriikline Tuletõrjeliit.

Kuulutuste hind (krooni).

	1 lhk.	1/2 lhk.	1/4 lhk.	1/8 lhk.
Kaane väliskülg ja teksti keskel	45	23	12	6
Kaane sisekülgedel	37	19	10	5
Teksti järele	30	15	8	4

Hinnaalandus kuulutuse ilmumisel järjest 3—5 korda 5%
6—11 korda 15%, ja 12 korda 25%.

Nr. 8 (55).

AUGUST 1929.

7. aastakäik.

Sisu: Tulekahi. J. Liivi laul. Eeloleva Tuletõrje Liidu peakoosoleku puhul. Tuletõrje päev. Hoosusmärgi saajad. Narva Peetri vabatahtliku tuletõrje ühingu 25. a. juubeli pidustused. Juubeli pidustuste kava jne.

Tulekahi.

Taevastest kodadest Prometheus tule tõi alla,
vargsi nii kandis ta sädeme altilma õue,
tahtis siin sellega ehtida rahvaste valla,
kus oli ju ammuigi ihaldus, tahe ja nõue
ilmasse midagi ilusat luua,
maapõuest varandust valgele tuua,
vormida ehteks hiilgavat metalli.
Selle eest Prometheus vanglas siis peeti,
jäädavalt kaljusse kinni ta neeti:
Jumalad loojaid maailmas ei salli,
kelleks sai inimene, tulega pimedust võites,
kõrgele kultuuri mäele nii ülesse sõites.

Siiski nüüd tuli, mis palju hääd ilmasse toonud,
vaenlaseks saades võib salajas hiilida, roita,
neelata ära, mis inimkond vaevaga loonud,
kui teda hoolega ohjal ei osata hoida.
Suudab ta salajas vabaks end teha
ööajal ilmub siis taevasse eha,
ahastus asumas vaataja rinda,
teades, kust leegid nüüd ülesse löövad,
paljude varandust armuta söövad,
muudavad tuhaks mis maksis suurt hinda.
Öörahus puhkaja ehmunult unest nüüd ärkab,
igalpool imelist kõra ja liikumist märkab,

Tornidest kella hääl kaebavalt alla nüüd kajab,
 kuulutab õnnetust kurba, mis hingesse löikab,
 hädaoht rutulist abi siin vahvamailt vajab,
 sarvehääl tõrjujaid kohale juhhib ja hõikab.
 Tänavail sõidavad pritsid ja paagid.
 ruttavad koormad, kus redelid, haagid,
 läigivad kiivrid, mis meeste päid katab.
 Kiire on . . . Tulele piir tuleb panna,
 aega see vaenlane palju ei anna,
 muidu ta varsti ju tänava matab.
 Sipelga usinus tööle kõik tõrjujad ajab,
 praksuvast tulest veel valjumalt juhi hääl kajab.

Põleva maja ees ringutab ahastes käsi
 õnnetu ema, kel ainus laps jäänud on sisse,
 abitu taevast ei aitajat palumast väsi,
 aidata teda ei suuda siin teised ei ise.
 Trepid on langemas leekide süles,
 keegi ei julge säält astuda üles
 päästma nüüd tulest üht hukkuvat hinge.
 Aknasse kõie üks ronija heidab,
 kiivrisse silmnäo ta hoolega peidab,
 kartmata suitsu, mis tundub nii vinge.
 Ronib nüüd üles, ei surmahirm usku tal murra,
 teades, et ligemist aidales ilus on surra.

Hirmunult vaatab all rahvas... Sääl aknale kannab
 lapse, mees, tulla säält alla on kardetav, paha,
 õnnestud emale poja ta tagasi annab,
 langeb siis väsinult tänava äärele maha.
 Armastus ajas ta raskele teele,
 rahustustunne nüüd täidab ta meele,
 nõudmata kellelki tänu ja tasu.
 Ligemist aidata tõrjujal nõue,
 suudab ta seda siis asub ta põue
 teadmine: rahval ja riigil sest kasu.
 Sellesse tundesse upuvad vaevad ja pahed,
 sulavad ühte kõik rahvuste, seisuste vahed.

27. aug. 1929,

Jakob Liiv.

Eeloleva Tuletõrje Liidu peakoosoleku puhul.

8. septembriks s. a. on kokkukutsutud Tallinna, Üleriiklise Tuletõrje Liidu 10. peakoosolek, seega on see peakoosolek kui kümnes, ka juubeli koosolek.

Väga soovitav oleks, et sel puhul kõik tuletõrje organisatsioonid saadaksid oma esitajaid rohkel arvul peakoosolekust 8. septembril osa võtma, kui ka juubeli puhul 7. sept., korraldata- vast pidulikust koosolekust tuletõrje näitusest 7. 8. ja 9. sept. ja teistest nendel päevadel korraldatavaist pidustustest. Muuseas on ettenähtud 8. sept. tuletõrjajate rongikäik lippudega ja muusikaga Riigivanema juure. (v. T. T. nr. 7, lhk. 109 ja 117). Sõit kohtadelt ja Tallinnast tagasi, antakse tasuta: näitusest, võistlustest ja harjutustest osavõtjatele, kui nad ühise sõidutunnistusega väljasõidavad. Üksikutele peakoosolekust osavõtjatele antakse üldiste määruste põhjal hinnaalandust 50%.

Peakoosolekul tulevad peale harilikude küsimuste nagu: aruande ja eelarve kinnitamise ja valimiste, mõned teised küsimused, mille kohta tahtsin siin kohal lähemat seletust anda:

1. Hoolsusmärkide määruse täiendamine. Väga sageli tuleb ette, kus tuletõrje organisatsioonid aumärkide saamiseks ettepanekuid teevad paar päeva enne korraldatava aastapidu või kindlaks määratud väljaandmise päeva ja paluvad neid märke kiires korras välja saata. Liidu Juhatus püüab neid nõudmisi ka täita, niipalju kui see võimalik on. Aumärkide väljaandmiseks on tarvis juhatuse otsus, kuid juhatus käib koos kord kuus ja seega ei ole võimalik iga kord neid soove viibimata täita. Vahest on tarvis täiendavaid teateid nõuda ehk arusaamatusi lahendada jne. Peale selle on juhtumisi ettetulnud, et tuletõrje tegelasi on ette pandud kõrgemate aumärkide saamiseks kohe pärast seda, kui nad alama märgi kätte saanud ja kirjelduses tuakse ette need samad teened, mille eest ta juba aumärgi saanud. Niisuguseid juhtumisi on ette tulnud nooremate tuletõrjede seas, kuna vanemad ja suuremad tuletõrjed oma ettepanekutes väga tagasihoidlikud on.

Et tulevikus niisugusid arusaamatusi ära hoida, tuleks vastu võtta Liidu juhatuse ettepanekul täiendus, milles nõu-

takse et aumärkide saamiseks ettepanekuid tuleb teha vähemalt 2 kuud enne päeva, millal kavatakse aumärk välja anda ja et viimase aumärgi saamisest kuni uue ettepanekuni peab mööduma vähemalt 3 aastat. Iseäraliste teenete eest aumärgi saamiseks jääb arusaadavalt vana kord maksma.

2. Mundrite kava täiendamise kohta oleks seletada, et väljamaal puudub tuletõrje mundritel punane värv, samuti ka meie naabritel Lätis, Leedus ja Poolas, kes meiega ühiselt endise Venemaa riigi punast värvi tarvitasid oma mundritel ja mütsidel. Väljamaal tekitab Eesti tuletõrje munder arusaamatusi. Tuletõrje mundrite ühtlustamise mõttes väljamaa omadega on Liidu juhatus heaks arvanud ära kaotada mundrite krae otsadel punased petlised ja neid asetada mustadega, punase kandiga ja kõikide ülemuste mütsidel punase ääre asemel tarvitusele võtta mustast sametist ääred. See uuendus ei tekitaks suuri kulusid, kuid ühtlustaks vormi riideid.

Ka mütside valged põhjad juhatuste esimeestel ja komando peameestel ei sobi hästi talvel ja iseäranis tulekahjudel, kus nad suitsu ja tulesädemete läbi määrduvad. Seepärast tuleks ka siin midagi uut leida. Kas oleks see kuld või hõbe pael mütsi või sirmi äärel, nagu meie naabri riikides. Võib seda üht ehk teist moodi otsustada, kuid vahet tuleks ikkagi teha; vastasel korral on raske tulekahjul teada, kes õigustatud on tulekustutamise tööd juhatama, iseäranis seal, kus mitmed tuletõrjed koos töötavad, võib niisugune arusaamatus mittedoovitavaid järeldusi tuua.

3. Odavamama 0% laenu saamiseks pritsimajade ehitamiseks on Tuletõrje Liidu juhatus pööranud Riigivalitsuse poole, sealt on nõu antud laenu paluda Pikalaenu ehk Maapan-gast, kuid Pikalaenu pank seletab, et ta võib soovitatud laenu anda ainult siis, kui Riigivalitsus selleks erikapitali määrab. Et pritsimajade ehitamise küsimus tuletõrjedel esimese järgu tähtsusega on, sest nende puudusel on väga raske tuletõrje riistu alati töötamiseks tulekahjudel korrashoida, siis teeb Liidu juhatus peakoosolekule ettepaneku, et

tuletõrje ühingutele saaks priitsimajade ehitamiseks seadusandlisel teel odavat riiklist laenu antud ühesugustel alustel asunikkuudele antava ehituselaenuga.

Kui riik toetab majade ehitust, siis peaks ta ka toetama nende alalhoidmist tuletõrjete abil.

4. Tuletõrje seaduse põhjal peab igas omavalitsuse piirkonnas vähemalt üks tuletõrje organisatsioon olema. Selle tõttu asutatakse praegusel ajal meil palju uusi tuletõrjesid. Kõik need uued, kui ka vanad kannatavad raha puuduse all, inimesed on valmis vabatahtlikult tuletõrje kohustusi täitma, kuid puudub neil raha omale ajakohaseid abinõusid muretseda. Ka vanemad tuletõrjed vajavad toetust, on tarvis vanu riistu remonteerida ja uusi juure muretseda jne. Riikline toetus 5.000 Kr. aastas 500 tuletõrje organisatsiooni kohta, seega 10 Kr. iga organisatsioonile keskmiselt arvatud — on nii väike, et sellest vähele jätkub. Omavalitsuse toetus valdade poolt on ka niisama väike 10—20 Kr. aastas. Suuremat toetust võiksid anda maa- ja linnavalitsused, kuid mõned nendest püüavad toetuse andmisest mööda hiilida, nagu Järvamaalt kuulda. 1929/30 a. eelarve läbivõtmisel Riigikogus määrati Kaitse Liidule abiraha 650.000 Kr. siis tõsteti Riigikogus küsimus üles ka tuletõrjele toetust suuremal määral anda. Lubati selleks seaduse eelnõu väljatöötada ja ettepanek, toetust suurendada, lükati tagasi.

Liidu juhatus omalt poolt soovib peakoosolekule paluda Riigivalitsust seadusandlisel teel maksma panna, et iga müüdnud $\frac{3}{4}$ l. viinapudeli pealt saaks tuletõrje heaks võetud ostjalt viis senti, see teeks aastas välja umbes 50.000 kr., mis keskmiselt annaks välja 100 kr. toetust iga tuletõrje ühingu kohta. See summa ei ole sugugi nii suur, kui arvatakse. Politsei peavalitsuse poolt kogutud andmete põhjal vajavad tuletõrjed palju rohkem toetust. Ja viinatarvitajal ei ole raske 5 senti tuletõrje heaks ohverdada, tekivad ju ometi viina läbi väga palju tulekahjusid ja seega oleksid viinatarvitajad moraalselt kohustatud tuletõrjet toetama. Kui viinamüügist toetust saavad omavalitsused 10 senti pudeli pealt,

ja karskuse liit, kultuur-kapital ja mõned teised asutused teatud summe, siis võiks küll loota, et Riigivalitsus võimaldada võiks toetuse määramist ka tuletõrjele.

5. Tuletõrjed pööravad sageli kinnitusseltside poole palvetega neile toetust määrata. Seda antakse ka, kuid kinnituse seltsidele sünnitab toetuse andmine arusaamatusi. Otsekoheste maksude peavalitsus loeb kõik tuletõrjele toetuseks antud summad kinnitusseltside puhtaks kasuks ja paneb need summad puhtakasu maksu alla ja mida suurem on arvatav puhaskasu, seda suuremaks kasvab maksustamise %.

Tuleks Riigivalitsuse poole pöörata, et kinnitusseltside poolt tuletõrjele määratud ja väljamakstud summad saaksid loetud kinnituse seltside kulude arvele ja seega saaksid väljaantud toetussummad mahaarvatud seltsi puhtast kasust ja ei käiks puhtakasu maksu alla.

6. Viimasel ajal on ettetulnud kuritahtlisi tulekahjusi, kus varanduste omanikud ise oma varanduse tule läbi hävitavad. Harilikult sünnib see seal, kus varandused tuleõnnetuse vastu kinnitatud on ilma ülevaatajata ja hindamata ja seega kõrgemalt kui varanduse väärtus. Süüdlasel varanduse omanikul sellest mingit kasu ei ole, sest poliisi tingimuste põhjal saab varanduse tõelik väärtus peale põlemist kindlaks tehtud, mis väga keeruline asi on ja omaniku kahjuks võib saada, nii, et loodetava kasu asemel võib varanduse omanik kahju saada ja kui süütamine kindlaks tehtud sellest tasust täiesti ilma jääda.

Kuid asjal on veel teine külg. Harilikult ei kannata niisuguse kuritahtlise süütamise läbi ainult varanduse omanik, vaid ka teised ilmasüüta naabrid ja ka tuletõrje, sest iga töötamine tulekahjudel sünnitab tuletõrjele teatud kulusid.

Seepärast oleks tuleõnnetuste ärahoidmiseks soovitav, seadusandlisel teel maksma panna määrus, et kõik varandused mis kavatsetakse tuleõnnetuste vastu kindlustada, peavad enne kindlustusele võtmist ülevaadatud ja hinnatud saama kindlustuse seltside esitajate poolt, nii nagu see teostati enne maailmasõda.

A. P.

Tähelepanemiseks juubeli näitusele sõitjatele.

Tuletõrje ühingud, kes soovivad saata oma meeskonnad tuletõrje näitusele, peaksid aegsasti Liidu juhatuse kaudu korteri komisjonile teatama, kui palju mehi Tallinna sõidavad ja misuguse rongiga nad Tallinna saabuvad, et võimalik oleks neile korterit muretseda.

Tuletõrje päev.

Eelmiste aastate eeskujul korraldatakse käesoleval aastal tuletõrje päev 20. 21. ja 22. septembril. Soovitatav on, et kõik tuletõrje organisatsioonid Eestis neil päevadel korraldaksid kohtade peal tuletõrje riistade demonstreerimist, tulekustutamise manöövreid, paraade, pidustusi, kus tulehädahoju peale rahva tähelepanu tuleks pöörata ja neile juhatust anda, kuidas tulega tuleb ümberkäia, et tuleõnnetusi ära hoida.

Liidu juhatuse poolt on kokkuseatud juhtnõõrid tuleõnnetuste ärahoidmiseks ja väikesed raamatukesed „Tuleõnnetuste põhjused ja nende ärahoidmine,“ mida rahvale tuleks välja jagada, kas ilma maksuta ehk väikese maksu eest.

Juhtnõõre ja raamatuid võib saada Liidu ladust.

Neil päevadel võivad ühingud rahakorjandust korraldada, kas karpidega lehtedega ehk mõlematega. Korjanduse juures oleks kõige parem võimalus väljajagada peale rinnamärkide ka juhtnõõre ja raamatuid. Tuletõrjepäeva mõju on seda suurem, mida laiemal ulatusel see korraldatakse, seepärast peaksid kõik tuletõrjed Eestis nendel päevadel elavat tegevust avaldama, et seeläbi rahvast mõtlema panna, mida nad tule läbi võivad kaotada ja kuidas ennast tule eest hoida. Selleks head tahtmist ja kordaminekut.

Hoolsusmärgi saajad.

Tuletõrje Liidu juhatuse otsusel said järgmised tuletõrjujad hoolsusmärgid:

Valga vab. tul. üh.: hõbemedali: Johannes Seksel, August Pehme, Paul Kuplais, Aleks. Birken, Johannes Värnik, Ferdinand Kõots, Johan Viks, Aleks.

Luukas, Karl Soomus, Jaan Riismandel, Peeter Protopopov, Eduard Tinn.

Narva-Jõesuu vab. tul. üh.: III. järgu risti: Aleksei Davõidov, Vassili Petrov; hõbemedali: Vassili Baikov, Aleksei Baikov, Feliks Järg.

Lihula vab. tul. üh.: III. järgu risti: Jüri Mets, Mihkel Paas, Jaan Kask; kuldmedali: August Kaljo, Friedrich Kruusmann, Tõnis Metsal; hõbemedali Jüri Jõgi, Karl Saalberg, Jüri Kesküla, Joh. Kaljo, Karl Jänes.

Rakvere vab. tul. üh.: I. järgu risti: Gustav Rütt, Johan Ellert, Johan Velsmann; II. järgu risti: Georg Adoff, Kristjan Teinberg, Alfred Rosè; III järgu risti Mart Hendrikson, Hans Laur; hõbemedali: Johannes Fremder, Johannes Reinmann, Oskar Pedriks, Edgar Pirker, Jaan Venik, Martin Pihlakas, Rudolf Korn.

Kulje vah. tul. üh.: hõbemedali: Stephan Filipovsky, Sergei Mirov, Semen Kushakov, Peeter Pavlinkov, Mihail Karasjev.

Vara vab. tul. üh.: kuldmedali: E. Sahko.

Lõve valla vab. tul. üh.: kuldmedali: Arthur Dessis, Jaan Kasak, Hans Stahlberg.

Kohtla-Järve vab. tul. üh.: kuldmedali: Johannes Kunsmann.

Puka vab. tul. üh.: kuldmedali: Karl Passur; hõbemedali: Jaan Parlo, Martin Tomson.

Hoolsusmärgid Läti ja Leedu tuletõrje tegelastele.

Eesti Tuletõrje Liidu juhatuse otsustas määrata järgmistele Läti ja Leedu tegelastele hoolsusmärgid: I. järgu hoolsusmärgi: Riia linna v. t. ü. esimehele Grossmanile ja Läti tuletõrje Liidu nõukogu esimehele Petersonile ja Leedu Tuletõrje Liidu abiesimehele Paulouskasele. II. järgu hoolsusmärgid: Läti Tuletõrje Liidu juhatuse liikmetele Krievinsile ja Krastinsile ja Leedu Tuletõrje Liidu juhatuse liikmetele Vilzinskasele ja Leedu Tuletõrje Liidu revisjoni komisjoni esimehele Shapirole ja Kaunase linna v. t. ü. esimehele Levinsonile. III. järgu hoolsusmärk Leedu Tuletõrje Liidu juhatuse adjutant Raganasele ja Leedu raudteede tuletõrje ülemale Normannille.

Narva Peetri vabatahtliku tuletõrje ühingu 25. a. juubeli-pidustused.

(Muljed.)

Narva Peetri vabatahtlik tuletõrje ühing pühitses 25. augustil s. a. oma 25. a. juubelipäeva. Tuletõrje Liidu esitajatena võtsid neist pidustustest osa Liidu juhatuse liikmed C. Stockmar, E. Berggrün ja G. Kemberg.

Liidu esitajaid oli Narva jaamas vastuvõtmas Narva Peetri v. t. ü. juhid, aukompanii ja muusikaga.

Juubeli pidustused algasid pritside demonstreerimisega ja aktusega, millele järgnes paraad Peetri platsil. Kuna enne ja pärast vihma sadas, pidas taevataat paraadi ajal vihmaga vahet. Anti üle Narva seltskondliste organisatsioonide poolt Narva Peetri tuletõrjele uus nägus lipp. Jägati tuletõrjujaile hoolsusmärke ja lõpuks oli paraadi marss. Osavõtsid paraadist, kõik Narva tuletõrje ühingu ja organisatsioonid oma meeskondadega, mis näitab, et Narva tuletõrje peres valitseb üksmeel.

Õhtul oli „Harmonie“ klubi saalis koosviibimine, millest osa võttis peale teiste kutsutud võõraste ka diviisi ülem, kindral Tõnisson, kes oma kõnes tähelepanu juhtis selle peale, kuidas kaitseväge ja tuletõrje ühiselt võitlevad vaenlase vastu.

Koosviibimisel sai mõtteid vahetatud mitmesuguste tuletõrjesse puutuvate küsimuste üle.

Narva Peetri tuletõrje ühingu on naisjaoskond kes annab oma kaasabi igal ajal, kus seda tuletõrjel vaja, nii nagu kaitseliidul kodukaitse. Et see väga tarvilik ja kiidu väärt, seda nägime juba kohe esimesel päeval, kus nais-tuletõrjujad koosviibimisel väledasti ja osavasti kostitasid koosviibimisest osavõtjaid.

Nais jaoskonna juhiks on kogu jaoskonna liigetest lugupeetud tuletõrje tegelase proua Villmann.

Koosviibimine lõppes hariliku tantseupeoga, kuid selle vahega, et sellest osa võtsid ainult tuletõrje tegelased ja nende omaksed, mis peo tegi koduseks ja meeldivaks.

Teisel päeval, 26. aug. sõideti autodega Vene piirile, kus piirivalve jaos-

konna ülem kapten Uuk lahkesti seletust andis ühest ja teisest asjast. Teinepool traataeda nägime Vene punaväelasi, püss õlal edasi tagasi lonkimas.

Piirilt tagasi tulles olime palutud sama „Harmonie“ klubisse lõunasöögile, millest osa võtsid pea kõik eelmise päeva pidulised. See koosviibimine oli veelgi südamelikum ja jättis mulje, et ei oleks tahtnudgi enam lahkuda Narvast, hääde, sõbralikkude kaasvõitlejate perest.

Kuid rong ei oota ja teatud ajal oli vaja jaama rutata. Narva Peetri tuletõrje oli seniks meeskonna tõrvikutega kokku seadinud, kes meid saatis kaitseväge muusikakooriga eesotsas jaama. Peale tegelaste olid meid saatma ilmunud suur hulk rahvast, hoolimata vihma sajast. Jaamas mängis muusika veel mitmed palad, veel käepigistused, jumalaga jätmised, rätikute lehvitamised — kuni rong meid ära viis eemale.

Hääde muljetega lahkusime Narva Peetri tuletõrje juubeli pidustustelt. Veel kord suur tänu selle südamliku ja ülisõbraliku vastuvõtu eest, millest ei unune kunagi ilusad mälestused. E. B.

Eesti Tuletõrje Liidu juubeli pidustused. Liidu peakoosolek ja tuletõrje näitus peetakse ära 6—9. septembrini.

Sõit.

Raudtee sõit on kõigile harjutustest ja võistlustest osavõtjatele ja muusikakoorigele, kes üheskoos terve komandona sõidavad Tallinna ja tagasi maksuta. Samuti maksuta veetakse raudteel ka kaasavõetavad, võistlusteks tarvilikud pritsid ja muud abinõud. Kõik tuletõrjujad, kes üksikult sõidavad näitusele ja Liidu peakoosolekule saavad 50 protsenti hinnaalandust, kui nad kaugemalt kui 50 kilomeetrit sõidavad.

Tasuta sõiduks, kui ka hinnaalanduse saamiseks antakse välja Liidu juhatuse poolt vastavad tunnistused.

Vastuvõtmine Tallinnas.

Kõigile rongidele ja laevadele on Tallinna Balti ja Tallinna Sadama jaamas ning sadamas Liidu esitajad vastus. (Vastuvõtmise komisjoni juhatajad E. Berggrün, abi M. Adamson). Kõik tuletõrje komandod juhitakse raudtee jaamadest ja sadamast näituse platsile, kus asub korteri-komisjon ja korteribüroo. Komandodele juhatatakse kälte korterid. Tuletõrjajate isiklised asjad saadetakse neile määratud korterisse.

Juubeli pidustuste kava.

Reedel 6. septembril.

Kell 7. p. l. Kontsert-Jumalateenistus Kaarli kirikus. Kirik on ilustatud. Jutlust peab praost A. Rapp. Koorilaul, soololaul, cellomäng, laululehed. Kirikusse sissepääs võerastele vabatahtlise maksu eest. Palutakse Tallinnas viibivaid tuletõrjajaid jumalateenistusest mundrites osavõtta.

Laupäeval 7. septembril.

Kell 12. Pidulik juubeliaktus „Estonia“ kontsertsaaalis. Kõned, tervitused j. n. e.

Kell 2. l.: Tuletõrje näituse avamine Riigivanema poolt näituse platsil. Näitus on avatud kuni õhtu kella seitsmeni.

Kell 8. õhtul.: Tuletõrjajate rongikäik näituseplatsilt tõrvikutega Kadriorgu. Rongikäigust võtavad osa kõik tuletõrjajad ja neil tuleb aegsasti koguda näituse platsile. Rongikäik liigub läbi Nunne, Pika, Mundi tänavate, Raekoja platsi, Viru tänavaga, Narva maantee ja Veizenbergi tänavaga kaudu Kadriorgu Noorseppade kodusse.

Kell 1/29. algab piduõhtu Kadriorus, Noorseppade kodus ja seal oleva tiigi ümbruskonnas. Pidu eeskavas: tulevärk, veeandmise demonstreerimine elektri ja bengaali tule valgusel, võimlemine ja püramiidid.

Pühapäeval 8. septembril.

Kell 8. hommikul. Tulekustutamise manööver. Manöövril võtavad osa kõik Tallinna tuletõrje organisatsioonid.

Kell 10. hommikul. Rongikäik Riigivanema juure. Kõik tuletõrjed koguvad peale manöövri lõppu ühes oma lippudega ja muusikakoorigega pritsimaja juure, kust minnakse üheskoos rongikäigus Toompeale Riigivanema maja juure.

Kell 12. Liidu kümnes peakoosolek „Estonia“ kontsert saalis. Peakoosolekust võivad osavõtta Liidu liikmed. Koosolek on otsusevõimeline põhikirja § 23. põhjal kokku tulnud liigete arvu peale vaatamata. Esindajate registreerimine on „Estonia“ kontsert saali eesruumis kella 8—12 e. l.

Peakoosolekust osavõtmine hääleõigusega on ainult neil liigetel, kes oma liikmemaksu hiljemalt peakoosoleku alguseks on õiendanud.

Peakoosoleku päevakord: 1. Koosoleku avamine ja juhutuse valimine. 2. Liidu 1928 a. tegevuse aruanne. 3. 1929 a. eelarve kinnitamine. 4. Hoolus- ja teenistumärkide täiendamine. 5. Mundrite muutmise küsimus. 6. Riiklise toetuse eelnõu ja krediit pritsikooride ehitamiseks. 7. Ettepanek vabastada puhtakasu maksust summad mis kinnitusseltsid tuletõrjele toetuseks annavad. 8. Juhutuse ja revisjoni komisjoni liikmete ning auliikmete valimine põhikirja järele. 9. Kinnituse võtmise puhul kinnituse objekti hindamise seaduseelnõu. 10. Koosolekul tekkinud küsimused ja läbirääkimised.

Kell 3. p. l. Rahvapeo algus näituse platsil. Kõneleb tuntud kõnemees A. Tamm. Pidul mitmesugused lõbustused. Ühendatud tuletõrje muusikakoorige kontsert kapellmeisteri E. Knude juhatusel.

Kell 5. p. l. Tuletõrje võistlused Kadriorus Kontsertaia tiigi juures, veeandmise kiiruses.

Esmaspäeval 9. septembril.

Kell 10. hom. Peakoosoleku jätkamine, (kui eelmisel päeval päevakorda läbi ei jõutud arutada.) Näitus avatud hom. kell 9—17.

Kell 2. l. Võistluste jätkamine, kooliharjutused j. n. e.

Näituse lõpp kell 5. p. l.

Väljasõit Soome.

Peale näituse lõppu korraldatakse ühine väljasõit Soome, kui selleks tarviline arv osavõtjaid kokku tuleb. Sõit Soome edasi-tagasi maksab umbes 6—8 krooni. Soome sõidust osavõtta soovijaid palutakse end ülesanda Liidu kantseileisse.

Tuletõrjajatele on sissepääs igale poole maksuta, väljaarvatud tants.

Tuletõrjujad tulekindlates asbest ülikondades.

Tähelepanuks kõigile tuletõrje ühingutele.

Vabariigi Valitsuse otsusega 27. aug. s. a. saavad kõik tuletõrje komandod, kes harjutustest ja võistlustest osavõtavad, maksuta raudtee sõidu Tallinna ja tagasi. Üksikult sõitjad saavad 50% hinnaalandust. Maksuta veetakse raudteel ka võistlusteks kaasavõetavad tuletõrje riistad.

Sellepärast palutakse kõiki tuletõrje ühinguid viibimata ja kiires korras Liidu juhatusetele teatada, kui mitu meest ja missuguste riistadega ühingust sõidavad, et Liidu juhatus õigel ajal vastavalt sõidu- ja veotunnistused saaks ühingu-tele kätte saata.

Ühingu, kust sõidavad komandod, ehk kust üldse rohkemal arvul tuletõrjujaid näitusele ja juubeli pidustustele sõidavad, palutakse tingimata kaasavõtta ühingu lipp. Tuletõrjujad tulgu mundrites, ja kiivritega.

Tuletõrjujatele on sissepääs näitusele, pidulikule Jumaia teenistusele, pidulikule juubeliaktusele ja teistele pidustustele maksuta, väljaarvatud tants.

Väljasõita palutakse niisugusel ajal, et laupäeva hommikuks Tallinna jõutakse. Ühingu nõudku juba aegsasti oma komandode jaoks jaamadest lisavaguneid.

Abja-Paluoja vabatahtlik tuletõrje ühing

korraldas, 25. augustil oma 30. aasta juubeli pidu.

Oli tuletõrjujate rongikäik läbi aleviku vallamaja ette, kus vallavanema abi Kõder kõnet pidas.

Vallamajast sammuti tagasi alevikku, ühingu aeda, kus järgnes rahvapidu mitmesuguste lõbustustega.

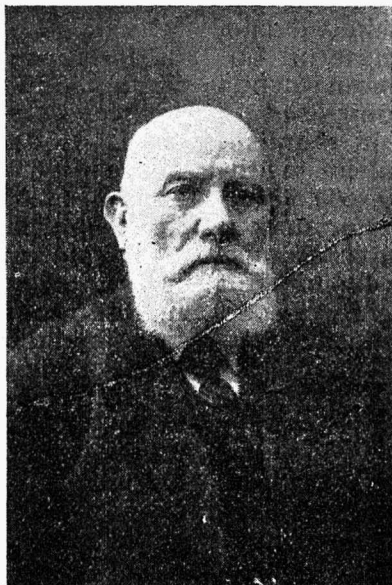
Abja-Paluoja vab. tul. ühing ehitab praegu oma maja. Maja teise otsa tuleb tuletõrje kellatorn, mis umbes 40.000 senti maksma läheb.

50 aastat tuletõrjes.

Inimese iga kaaskodanikkude kaitsel.

Tänavu aastal möödus 50 aastat sellest päevast, kui Aron Jakobson astus Tartu vabatahtliku tuletõrje meeskonna ridadesse, kus ta truiit tuletõrje lipukirjale: „Jumalale auks — ligemisele kaitseks“ mitte ainult kui armas sõber oma kaasvõitlejaile, vaid alati, kui oli tarvis tõsistel juhusel pühendada kogu oma jõud ligemise elu ja vara päästmiseks tulehädahüst — seisis eesrinnas. 50 aastat reamehena täita mitte harva üliraskeid tuletõrje kohustusi, rakendada end vahetpidamata seltskonnas teenistusse — olgu see truu kohustustunne eeskujuks noorematelegi.

17. jaanuaril 1879. aastal astus Aron Jakobson Tartu vabatahtliku tuletõrje korrapidajate jaoskonna 3. rühma ja on praegu ainsam kaasasutaja elavate hulgast 7. veebruaril 1884. aastal ellukutsutud pääste-jaoskonnast.

Aron Jakob Jakobson.

Tuletõrje poolt on Aron Jakobsonile annetatud kõik aumärgid.

Silmapaistvatele teenetele kuulub eriline tunnustus ja soojem tänu ning lugupidamine seltskonna poolt. Aron Jakobson ei ole kunagi püüdnud silma paista vaid on vaikselt ja tagasihoidlikult täitnud vabatahtlikult oma peale võetud kohustusi. „ERA“ kinnitusseltsi agendina on Aron Jakobson ka väljaspool tuletõrjet laiadele ringkondadele tuntud. Kuid ka seltskondliselt ei ole Aron Jakobson'il vähe teeneid Nii näiteks on Aron Jakobson agaralt tegev Tartu Pime-date seltsis ja Tartu Eesti Loomakaitse ühingu. Eriti laialt tuntud on Aron Jakobson Tartu juudi seltskonnas, kus ta mitmetes organisatsioonides juhtival kohal. Tänavu pühitses lugupeetud tegelane ka oma 70. aastast sünnipäeva.

Paide tuletõrje 50 aastane.

10. ja 11. augustil peeti Paide tuletõrje 50 a. juubeli pidustusi.

Laupäeval jõudsid kohale ka suurem hulk väliskülalisi pea kõikidest Eesti linnadest. Jaamas võtsid külalisi vastu kohalikud tuletõrjujad orkestriga. Laupäeval oli Mündi metsas korraldatud peoõhtu.

Pühapäeva hommikul kella 10 kogusid tuletõrjujad pritsikuuri juure, kust Viljandi, Türi ja Valgma tuletõrje orkestrite saatel turuplatsile mindi, kus uue lipu õnnistamist toimetati. Nagu kuuldus, olla uue lipu kinkijateks olnud Paide õrnemsugu.

Peale selle loeti ette tervitustelegrammid, milliseid oli tulnud ligemale 40 ning õeldi tervitusi. Tuletõrje Liidu

poolt tervitas juubilaari Liidu juhatuse esimees A. Punga. Tallinna ja Tartu tuletõrje esitajad andsid üle nägusad kingitused.

Jagati osavõtjaile tuletõrje 50 a. juubeli mälestusmärke ning annetati vanematele tegelastele hoolsusmärke.

Peale lõunat peeti turuplatsil manöövrit, mida jälgima oli kogunud suur rahvahulk. Kuigi ette tulid mõned väiksemad viperused, näitasid Paide tuletõrjujad oma abinõude käsitamisel üles täielist oskust ja asjatundmist.

Uued Liidu liikmed.

Liidu juhatuse koosolekul 4. augustil võeti Liidu liikmeks vastu Vastsõ vabatahtlik tuletõrje ühing.

Laura	„	„	„
Anikatsi	„	„	„

Mitte iga käsikustulaja ei kustuta tuld.

Saksa ajakirjas „Feuerpolizei“ kirjutab tuletõrjeülem Rüdiger käsitulekustutajatest järgmiselt: Käsitulekustutaja tähtsus meie rahvamajanduses on nii üldiselt tuntud, et sellest põhjalikult seletada pole tarvidust. Peaaegu igas külas võib leida käsitulekustutajaid, need kuuluvad igasse majasse nii linnas kui maal. Parimat tõendust nende kõlblikkusest pakuvad tunnistused ja tänukirjad käsitulekustutajaid muretsetajate äride kirjamappis. Suurim ja tuntuim neist on juba üle 100.000 tänukirja ja tunnistuse oma kirjamappi kogunud. Käsitulekustutaja tarvitamiskõlblikkus ja meeldivus on loomulikult lasknud turule ilmuda ka vähem häid ja kõlbmatuid käsitulekustutajaid.

Ühes ajakirjas leidsin järgmise kuulutuse, millega otsiti käsitulekustutajaile ostjaid ja esitajaid.

„Päevas võib 20 marka teenida, ainult 10 margalise kapitaliga.“ Oma 10 margaga võib agent 10 tulekustuta-

jat saada. Edasi nimetatakse neid: „imestamise väärihisteks oma mõjus, eriti tarvitataavad autodes, garaashides, vöörastemajades jne.“

Niisugused käsitulekustutajad — jutt on nii nimetatud kustutuslontidest — võivad hävitada tarvitamiskõlblikkude käsitulekustutajate, aastate jooksul vaevaga saadud, hea kuulsuse. Sarnase väärtuseta aparaadi ostja kaotab oma raha. Hädaohu korral ei või sarnase aparaadiga tagajärgesid loota. Ostja kaotab usalduse ka tarvitamiskõlblikkude aparaatide vastu. Põlastusväärne selle asja juures on, et sarnased sissekukkunud agendid ei häbene oma kõlbmatuid aparaate asjatundmatuile ostjaile pakkuda tuntud ja lugupeetud firmade nime all.

Tuletõrje huvides on iga asjatundja kohus kõlbmata aparaatide muretsemist äralaita. Tarvitada võib ainult kõlblikke aparaate. Iga tulekustutajaks nimetat aparaat pole veel kaugetki mitte käsitulekustutaja.

Kunstimaitseliselt saavad
väljaõmmeldud
LIPUD.

Kauaaegne praktika.
Valmistatud paljudele
tuletõrjetele, kaitseliidule,
laulu- ja spordiseltsidele.
Head soovitused.

Adr.: Kunsttikandus
pr. K. SCHIFFER,
Kopli, Bekkeri tehas 4—17.
Telefon Kopli 5.

Suure-Jaani tuletõrje juubel.

Pühapäeval 25. augustil pühitses Suure-Jaani vabatahtlik tuletõrje ühing oma 25. a. juubelit.

Suure-Jaani alev oli end selleks puhuks lipuehtesse pannud. Hommikul oli ilm vihmane, kuid keskpäevaks muutus ilusaks, mis soodustas peo head kordaminekut.

Kell pool 1. oli spordiplatsil tuletõrje paraad ja pidulik aktus. Aktus algas vaimuliku talitusega ja lõppes tuletõrjajatele hoolsuse märkide jagamisega. Õeldi tervitusi Tuletõrje Liidu ja Viljandi tuletõrje ühingu poolt.

Järgnes rongikäik orkestri saatel, möödudes vabadussõjas langenute mälestussambast.

Kell 3 p. l. oli järve ääres sillal tulekustutusabinõude demonstreerimine. Viljandist oli kohal ka autopritts.

Kell 5 p. l. algas eine pitsimajas, millest osavõttis 200 inimese ümber. Valitses ülev meelega. Õhtul kell 9. ilmus pidule ka Riigikogu esimees K. Einbund, kes pidas päevakohase tervituskõne. Koosviibimine kestis hilja ööni.

E. C. Flader

tuletõrjeabinõude
asut. 1860 a.

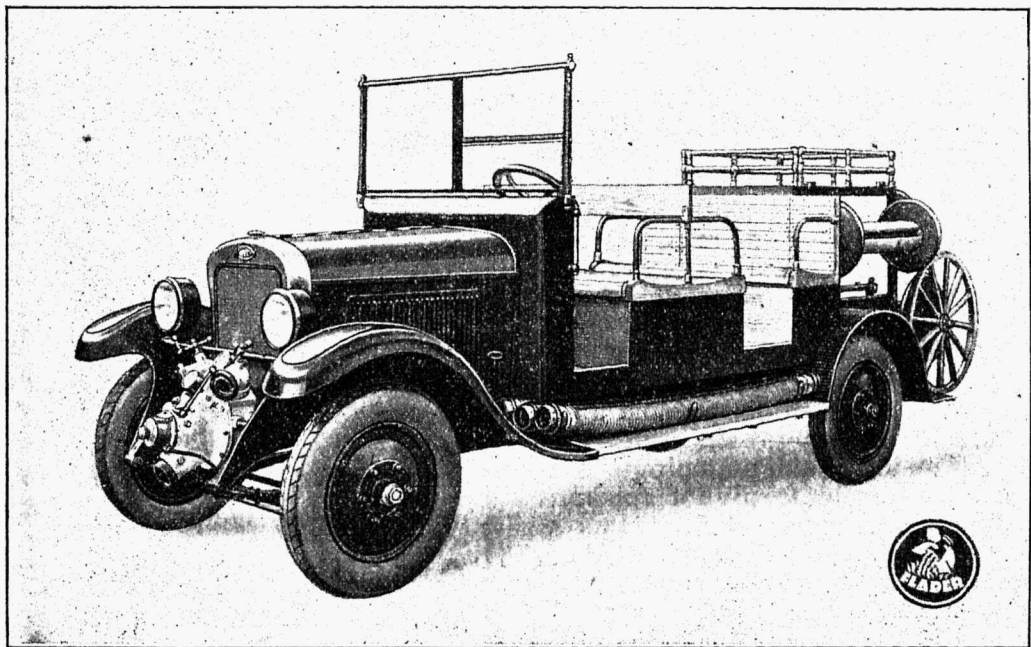
Jöhstadt i. Sa

tehas
asut. 1860 a.

FLADER-AUTOPRITSID

etteehitatud tulekustutus-pumbaga, pumbavõime
1000. ltr. minutis

ja peale pandava mootorpritsiga, mille pumbavõime 600 ltr. minutis.

Uuemaaja tuletõrje sõidu abinõu!

Vahelülitusetä!

Otsekohene käimapanek!

Lihntne ümberkäimine!

Üheaegne ülevaade mootor ja pumba üle. Hea juurdesõit veevõtmise kohale!
Otstarbekohane pealeehitus 9 istmelise platsiga ja suure tööabinõude kastidega. Hea võimalus voolikute kaasavõtmiseks. Ühes pealepandava mootorpritsiga teguvõimsaim tulekustutusabinõu.

Lähemaid andmeid saab peaesindajalt E e s t i s:
Tehn. büro) ing. B. Urban Tallinn, Estonia ptee. 25.

Pilk Norra tulekahjude ajalukku.

Hiljuti ilmus peamees I Odekaardi sulest suurem raamat, milles antakse ülevaade tule tõrje arengust Norras ja linnade põlemisest. Raamatu esimeses osas autor peatub linna põlemiste põhjustel ja tähendab tähtsamaks halba hoonete ehitusviisi. Teiseks põhjuseks on ilmastiku olud, sest Norras on palju tuuliseid päivi, eriti läänerannikul. Edasi on põhjuseks kivikatused, mis ei suuda takistada sädemete pääsemist põõningule ja seal tule süttimist. Samuti on rohkesti puumaju ja nende ehitamise takistamiseks ei ole teid leitud.

Läinud sajandil oli Norras 72, käesoleva esimese veerandi jooksul 17 suurt tulekahju ja seega pole vahe suhteliselt palju vähem. Norras on igas linnas veevärk ja alaline tule tõrje, 1906 a. oli tule tõrjes 699, nüüd 1169 inimest „Vanal heal ajal“ koosnenud üksi Oslo tule tõrje 40 ohvitserist, 92 allohvitserist. 58 joajuhist ja 1604 liht - tule tõrjujast. Pritse oli 21, seega oli Oslo tule tõrje siis palju suurem, kui praegu kogu Norra oma. Alaline tule tõrje asutati 1860 a. Oslol oli veevärk juba 1680 aastast.

Et juba „vanal heal ajal“ tulekahju ajal nii öelda „sohki“ tehti, selleks jutustab autor lookese Oslot. Sellele voorimehele, kes esimesena veevaadiga õnnetskohale jõudis, makseti suurt tasu. Juba mitu aega märgati, et esimese veevaadi õnnetskohale toob üks ja sama voorimees. Asjaolu andis põhjust uurimise korraldamiseks ja siis selgus, et voorimees oli tornivahiga „lepingu“ sõlminud, mille järele tornivaht tulekahjust kõige pealt voorimehele teatas ja siis alles hädakella helistama hakkas. Enesest mõista tasus voorimees tornivahi „vaeva“ ausalt.

Kõigist linnapõlemistest kirjutada ei luba ajakirja kitsas ruum ja seks ei ole ka tarvet. Sellepärast olgu peatatud vaid mõnel iseloomulikumul.

Aalesundis hävitas tuli 1904 a. 800 hoonet ehk peaaegu kogu linna. Sarnane õnnetus oli võimalik selle tõttu, et südalinna olid puumajad. Pärast seda õnnetust keelati küll puuehitused ära, kuid peavarjuta jäänud 12 tuhande inimese seisukord oli niivõrd vilets ja õnnetus suur, et isegi rahvusvaheliselt abiandmist korraldati.

1916 a. leidis aset 2 suurt õnnetust: Bergenis ja Moldenis.

Bergenis tekkis tuli sadama-aitades. Juba 1700 aastatel nõudis „linna konduktor“ Ravert, et aidad jaotatakse tule müüridega ja võetakse tarvitusele veel mõned teised kaitseabinõud. Kuigi linnas oli juhtunud juba lugematu hulk suuri tulekahjusid, muutus, sel päeval puhunud valju tuule tõttu, õnnetus kohutavaks. Tule tõrje meeleheitlik töötamine ei suutnud algul takistada tule levimist ega piirata tulemerd, vaid tuli hüppas üle kiviehituste ja isegi üle 50 meetrit laia tänava. Tules hävines 350 ehitust. Kahju kogusumma 33 miljoni Norra krooni, kuna tõeline summa palju suurem oli. Kustutamiseks oli tööjõudu ja ka vett küllalt, kuid halb ehituste korraldus võimaldas õnnetuse paisumise nii suureks.

Moldenis hävitas tuli küll ainult 83 ehitust, kuid ka siin „hüppas“ tuli, sest siin ja seal hakkasid sädemetest katused põlema ja väikese arvulisel tule tõrjel ei olnud enam võimalik kõikidele appi minna.

Kes ei ole veel tunda saanud

kinnituse headust, arvab ennast kaitsetu olevat saatuse löökide vastu.

Õnnetujuhuste ja surma ärahoidmiseks ei ole igatahes abinõusid.

Ainelistest muredest
aga, mis õnnetujuhused ja surm enesega kaasa toovad, võime Teid vabastada.

Eestimaa
Kinnitus-Aktsia-Selts
„EKA“

Juhatus: Tallinnas, Pikk tän. 6.
Kõnetraadid: 12-59 ja 22-14.

Psühotehnilised katsed Berliini tuletõrjes.

Praeguse aja üheks püüdeks on igas ametis õige mees õigele kohale. Nõutakse, et igal ametisse astujal oleksid ka looduslikud eeldused oma tulevaseks tegevuseks. Üks inimene õpib oma ameti lühikese ajaga ära, kuna teine seda kunagi korralikult ära ei õpi ehk ühel kulub selle õppimiseks palju rohkem aega kui teisel. Suuremates asutustes, kes ise väljaõpetavad oma töötajaid ja kuhu rohkesti ametisse tahtjaid, läheb väljaõpetamiseks hulk aega ja kulu. Mida lühem on väljaõpetamise aeg, seda kasulikum see loomulikult asutusele on. Sellepärast valitakse ametisse astujateks ainult neid, keda arvatakse olevat vastavale ametile kõige kohasemaks. Et selles selgusele jõuda, lastakse ametisetahtja rida katseid läbi teha, mis näitavad, kas ta teatud ameti peale kõlbab.

Katsed on mitmesuguste ametite juures, eri süsteemide järele korraldatud, arvesse võttes neid nõudmisi, mis mingi amet tegijalt nõuab. Saksamaal hakati juba maailma sõjaajal korraldama autojuhtidele psühotehnilisi katseid. Samuti võtsid Saksamaa tänavraudteed vagunijuhtidele psühotehnilised katsed tarvitusele, juba 1919. a. Katsete tagajärjed, olid nii kasulikud, et nüüd juba mitu aastat nõutakse ka Berliini tuletõrje autojuhtide kohale tahtjatelt psühotehniliste katsete läbitegemist. Juba viis aastat on Berliini tuletõrjel, Friedrichshaini tuletõrjelaamas, oma psühotehniline laboratorium. Katseabinõud on tuletõrje meeste oma valmistatud, nii et need kuigi palju maksma ei läinud.

Katsed korraldatakse insener Trammi süsteemi järele.

Katsetatava kuulmisvõimet uuritakse kumbagi kõrva juures eraldi telefoni kuuldetoruga ühendatud summeri seadelduse abil. Summeri hääle kõvadus on seatav ja loetav astmete järele, nii et kuulmisvõimet võib ära märkida numbriga. Kuulmistähelepanekut uuritakse mitmesse paika pandud väikse häälaliste summeri seadelduste abil. Katsetatav peab paigal seistes, ilma ringivaatamata ütlema, kus kohas, ehk kust poolt kuuleb ta häält. Autojuhil on kuulmis-tähelepanu võime väga tähtis, et ta liikumise müras võiks tähele panna vastu sõitvate sõiduriistade häält, kuigi

ta neid veel ei näe ja nii hoiduda õnnetuste eest. Samuti peab ta oma kuulmis-tähelepanuga märkama oma masina, mingisuguse rikke tagajärjel tulevaid, ebanormaalseid häälti,

Sama tähtis kui kuulmis-võime on autojuhile ka nägemisvõime. On tehtud tähelepanekuid, mis näitavad, et nägemisvõime ja üldine tähelepanu võime on üksteisega võrdsed. Katsetatava nägemisvõime uurimise tarbeks on tabelid, kus on hulk erisuuruses olevaid kirjatahti ja numbreid. Nägemisvõime suuruse määrab see kirjatahtede klass, mida katsealune 6 meetri kauguselt ilma eksimata eraldada suudab. Mitmesuguste värvide eraldamisvõimet tehakse kindlaks erivärvidest kokkupandud tähtede ja numbrite abil.

Katsete peaotstarbe on selgusele jõuda katsealuse üldise ja tehnilise intelligentsuse suhtes. Selleks on mitmesugused katsed, millega katsealuse need omadused selguvad. On näiteks vaja mitmesugustest lauatikikestest kokku seadida nelinurgad ehk muud kujud. Sellejuures tuleb seletada üksikute osade iseäraldusi. Lihtsa masina osa joonistusest peab katsealune seletama selle masina osa tegevust, näiteks mitmesuguste hammasrataste juures peab ära ütleva iga ratta ümber liikumise suuna, kui ühe suun teada on. Samuti üksikute rataste liikumise kiirust ära määrama jne. Katsed on väga lihtsad, kuid nende lahendamise, aja kiirus, pildistab väga selgesti katsealuse tehnilist käsitusvõimet.

Autojuhil tuleb oma ametis sagedasti sarnaseid juhtumisi, kus tuleb kiirelt tegutseda, et hädaohtu kõrvaldada. Ta peab alati teguvalmis olema. Seda tegutsemist kiirusevõimet uuritakse katsetamisel — aparadi abil, kus on kaks püstiseisvat poolmeetrit üksteisest eemale asetatud puukeppi. Kepid on ülevalt otsast elektrimagneedi abil kinni. Katsealune seisab aparadi ees. Katsetaja laseb elektri nupu peale vajutades mõlemad kepid allalangeda. Katsealune peab mõlemad kepid nii ruttu kui võimalik kinnihaarama. Keppide tagaküljes olevatest kriipsudest loetakse ära, langemise kõrgus. Mida vähem kõrgus, seda kiiremini teovalmis on katsealune.

Närvilikkust ja kätelugevust uuritakse mõlemas käes peetavate raskuste abil. Mõlemad raskused kaaluvad umbes 3 klg. Mõlemal raskusel on küljes vars, millel ühes otsas õõnsus, teisel tapp. Katsealune peab raskusi käes hoides mahutama tapi õõnsuse või renni sisse, aga nii et tapp ei puutu renni äärtesse ning nii tuleb hoida mitu minutit, kogu aeg tuleb valvata et tapi äär ei puudu renni äärt. Iga kõrvale kaldumise märgib elektri registreerimise aparaat paberile. Selle katse abil selgub hästi, kuidas katsetatav oskab oma tähelepanuvõimet koondada, ja kas ta on närviline, ei ole hõlbus asi pikemat aega käes pidada ja ühetasaselt hoida 3. klg. raskust.

Lõpuks võetakse uurimise alla katsetatava üldine tähelepanuvõime. Laboratooriumis on autojuhi istepaika meele-tuletatav aparaat ühes auto tüüri-rattaga, mis on ühendatud elektri abil töötava kontrollaparaadiga. Ruumi laest, istme kohast eelpool ripuvad alla mitukümmend elektri lampi, punased kollased, kirjud, kõik on numbritega märgitud. Ruum on täiesti pime, ainult signaal tuled vilguvad segamini. Katsealune

peab neist tähele panema ainult punaseid lampe ja hüüdma igakord punase lambi numbri, kui see ilmub ning ühtlasi tüüri-ratta keerama valgusest vastas poole. Samuti katsutakse katsealuse närvide vastupidavust igasuguste äkiliste häälte, valgussignaali ja muude tähelepanu äritavate abinõudega. Seda katset peetakse kõige raskemaks, sest siin pannakse katsetatava närvid ja tähelepanuvõime kõvale proovile. Ta peab 15 minutit tähelepanema mitusada signaalvalgust, häire häälesid ja tuhandeid valgustusi.

Katsete tulemused ei ripu ära sugugi katsetajast, sest katsete tulemusi näitavad numbrid. Katsetaja võib küll katsete tegimise ajal lisaks veel katsealuse juures oma tähelepanekuid teha.

Need psühotehnilised katsed on nii häid tagajärgi annud, et neid on tarvitusele võetud peale autojuhtide ka teiste tuletõrjeteenistusesse astujate juures. Peale selle kui tuletõrje autojuhtisid — ainult psühotehniliste katsete tagajärjel ametisse võeti, on autoõnnetusi ja kokkupõrkeid võrdlemisi vähem ette-tulnud, kui ennem seda, kuigi tänavliikumine on läinud palju elavamaks.

Stockholmi tuletõrje korraldusest ja tegevusest.

Stockholmis on 474.000 elanikku. Tuletõrjujaid on 273, nii siis iga 1700 elaniku kohta üks tuletõrjuja. Tuletõrjujaist on 7 päälikut, 1 telegraafi insetner, 9 abipäälikut ja 251 tuletõrjujat. Kõik need on palgalised, kõrgema ja alama palga vahe on nagu 1—6. Pritsimaju või tulekustutus-jaamasid on 7. Autosid on 39, neist suuremaid autopritse 10, vähemaid autopritse 9, autoredelisi 8, inimeste sõidukeid 5, veoautosid 1, veoautosid 1, haigeteveo autosid 8, loomade veoautosid 2, pritsilaevu kaks. Autopritsidest on 4 varustatud Jiffa vahu generaatoriga.

Tulekahju signaal-kellasid on Stockholmis 429, neist üksikute isikute juures 131. Linna signaal-kelladest on 31 haigemajades ja mujal asutustes, 267 tänavatel. Kõik üldised tule signaal-kellad on varustatud ka punase märgutulega.

Tuletõrje aastased kulud olid 1928.

aastal 1.900.000 krooni, tulud 200.000 krooni. Läänud aastal kingiti tuletõrjele 75.000 krooni uue suure pritsimaja ehitamiseks.

Tulekahjusid oli 1928 a. Stockholmis 1051, millest 354 kustutati ilma tuletõrje väljakutsumata. Tuletõrjet kutsuti välja 697 tulekahju juure, ainult 36 tulekahju juures tarvitati rohkem kui ühte voolikut. Kinnitusseltsid maksid tuleläbi saadud kahjude eest 1.064.000 krooni ehk 0,99% tule ähvarduse all olevast varandusest. Tule läbi said vigastada 23 inimest, nendest said surma 4. inimest.

Haigete sõidutamisi oli 12.889 korda, loomade edasitoimetamist 144 korda.

Stockholmi alaline tuletõrje asutati 1876 a. Sel ajal oli tulekahjude läbi tekitatud kahju 10% tuleähvarduse all olevatest majadest, siis hakkas see protsent alanema kuni 1892 a. oli ainult 1% 1903 aastal oli see protsent ainult 0,49%. Viiekümne kahe aasta jooksul on tules surma saanud 139 inimest. Tuletõrje poolt päästeti sama aja jooksul 389 inimest.

Kuidas soomlased maal kavatses- vad tulehädahoju vastu võidelda.

Soome siseministri korraldusel valmistas Soome Tuletõrje Liit tuletõrje seaduse eelnõu, millega täiendatakse ja uuendatakse senist tuletõrje seadust. Seaduse eelnõu järele tulevad maa kogukonnad jagada tulekustutus ringkondadeks (sammutus piireja). Tulekustutus ringkonna kindlaks määramise juures tuleb arvesse võtta ehituste ja elamute tihedus ja erilaad ringkonna eriosades, samuti teed ja teadaandmise võimalused ning sellejärele korraldada tuletõrjet, nii et tulekahju juhtumisel, võimalikult kiire abisaamine ringkonna eriosades alati võimalik oleks.

Igas tulekustutus ringkonnas peab olema ringkonna oludele vastav korralik ja otstarbekohane tulekustutus abinõude kogu. Iga pritsi kohta peab vähemalt 60 meetrit voolikuid olema.

Tuletõrje riistade kuur peab sarnases kohas olema, kus läheduses kindlasti hobuseid ehk autosid saadaval on ja kust hõlbus on pääseda kustutus piirkonna eripaikadesse. Mootorpritside hoiukoht peab olema köetavas ruumis.

Häire abinõudeks peab olema kas kell, tulekahju pasun ehk muu vastav abinõu, millega tulekahjust võib kiiresti ja mõjuvalt teatada. Tarbekorral tuleb häire abinõusid asetada kustutus piirkonna mitmesse kohta.

Kui veesaamise olud seda nõuavad, peab kustutus piirkonnas tarvilisel määral veevaate tulekahju kohale toimetamiseks, alati valmis olema.

Üksikute kustutus piirkondade vahel peab olema telefoni ehk muu sarnane ühendus, nii et tarbekorral võib kiiresti abi kutsuda naabri kustutus piirkonnast.

Kui kohalised olud nõuavad, tuleb ühte ehk ka mitmesse kohta paigutada mootorijõulised tulekustutus abinõud, millega võib abi anda tarbekorral ter ves kogukonnas, tulekustutus piirkondade peale vaatamata. Samuti tuleb valmis hoida erilisi abinõusid metsapõlemise kustutamiseks.

Kogukonnal peab tagavaraks olema tarvilikul määral veevoolikuid.

Kogukonna tuleõrje igas osakonnas tuleb aasta jooksul vähemalt neli harjutust pidada, neist üks tingimata talvel. Kui kusagil kustutus piirkonnas ei ole kolme aasta jooksul ühtegi tulekahju

juhtunud, tuleb tuletõrje peamehel korraldada proovi häire.

Tuletõrje korraldus vähemates linnades, alevites ja teistes tihedamalt asuvates paikades.

Tulekahju teadaanne tuleb nii korraldada, et tulekahjust võidakse telefoni- ga ehk tuletõrje (signalisatsiooniga) telegraafiga kiiresti ja kindlasti igal kella- ajal pritsimajasse teatada. Tulekahju teatamise kohad tulevad nähtavaks ja teatavaks teha sellekohaste sillide abil.

Signalisatsiooni keskkohas olgu alati valve. Selle keskkohast võiks olla ka telefoni keskaamas.

Signaali andmine tuleb nii korraldada, et mõnda tuletõrje salka võiks viibimata välja kutsuda, ilma et häälhäiret vaja oleks.

Üldise häire jaoks peab olema tugev- vahääeline häire korraldus või aparaat. See peab asuma raiooni keskkohas ehk sellega vaheldumata ühenduses, nii et üldist häiret võib kiiresti ja igal ajal anda.

Tuletõrjel peab vähemalt 30 hinge- line, hästi harjutatud meeskond olema.

Tuletõrje abinõude hoiukoha või pritsimaja läheduses peab olema alati valmis vähemalt kaks meest ja hobune ehk auto. Meeskonnal ei tarvitse selleks olla palgalisi, vaid nad peavad nii hästi väljakoolitatud olema, et nad ise valmis on tulekahju korral esimeseks abi- andma löttama.

Kui kohas ei ole veevärki, tuleb valmis hoida alati vähemalt 300 liitrit vett.

Tuletõrje abinõud peavad olema kohalistele oludele vastavad ja sinna hulka peab kuuluma vähemalt üks mootorprits, mille veeandmise võimalus, 8 atmosfäärilise rõhumise juures, vähemalt 400 liitrit minutis on.

Veevõtmise kohti tuleb korraldada mitmesse kohta, nii et tulekahju korral kusagil — erandid väljaarvatud — ei tarvitseks vett kaugemalt, kui 500 meetri tagant muretseda.

Tuletõrje riistade kuur peab köetav olema, ka peavad seal olema tarvilised abinõud voolikute kuivatamiseks, samuti tarvilised abinõud harjutuste toime- panemiseks.

Nii tahavad soomlased korraldada tuletõrjet maal. Seaduse eelnõu valmis- tamisest võtsid osa ka kogukondade esitajad. Soome kogukonnad vastavad umbes meie kihelkondadele.

Soome tuletõrje keskuhingu tegevusest 1929 a.

Soome tuletõrje keskuhingul (Suomen Palosuojelusyhdistys) oli läinud aastal 72 tegev ja 132 maksjat liiget, neist 48 toetajat liiget. Soome tuletõrje keskuhingu liikmeteks on peaaesjalikult tuletõrje juhtivad tegelased, tuletõrjeülemad, peamehed, insenerid jne. Toetajateks ja maksumaksjateks liikmeteks on 24 linna, 10 alevikku, 45 maakogukonda, 53 ühingu ja asutust. Ühingute hulgas on rohkesti kinnitusseltsisid, tuletõrje ühinguid, vabrikuid, ärisid jne.

Ühingu läinud aasta rahaline läbi kõik oli 522.439,80 Soome marka.

Ühing annab välja tuletõrje ajakirja „Palovartija“ mille tulude kulude arve oli 151.780 Soome marka.

Ühingu juhatus võttis osa uue tuletõrje seaduse eelnõu valmistamisest, samuti ka muudest seaduse eelnõu valmistustest, mis puutusid tuletõrjesse.

Politsei ülemate kursustel korraldati ühingu juhatuse poolt 6 loengute järku, igas järgus 3 loengut.

Väljamaa tuletõrje keskuhingutega vahetati kirjandust ja ajakirje; võeti osa rahvusvahelisest ja põhjamaade tuletõrje kongressidest oma esitajate kaudu.

Peale selle andis ühing linna, alevi ja maa omavalitsustele tuletõrje korralduse asjus nõu ja abi, samuti ka vabatahtlikkudele tuletõrje ühingutele ja teistele organisatsioonidele.

Helsingis korraldati kahe nädala pikkuseid tuletõrje juhtide kursuseid, millest 49 tuletõrje tegelast osa võtsid.

Ühingu poolt korraldati veel tuletõrjesse puutuvaid loenguid, kõnesid, koosolekutel, raadios ja valmistati tuletõrje õppefilm, (mis Eesti tuletõrje näituse ajal ka Tallinnas näha saab olema).

Lõpuks tuleb nimetada tuletõrje tehnilisi uurimusi ja katseid. Katsete all oli 25 mootor- ja autopritsi, 14 käsipritsi, 11 keemilist tulekustutajat ja 12 seltsi voolikuid.

Soome tuletõrje ühingu esimeheks on Dr. K. A. Paloheimo, sekretäriks adv. Leo Pesonen, abiesimeheks insener A. v. Veissenberg. Nõukogu liikmeteks: tuletõrjeülem K. A. Arell, insener A. Breijlin, magister Y. Harvia, arhitekt A. Petrelius, insener G. Sarlin, insener A. Solitander ja tuletõrjeülem G. Vasenius.

Nõmmele veel teine autoprits.

Nõmme vabatahtlikul tuletõrje ühingul on kavatsus omale veel üht autopritsi juure muretseda. Praegu on ühingul üks auto ja 6—7 käsipritsi, kuid Nõmme kasvab ja laieneb iga päevaga, sellepärast tuleb ka tulekaitse abinõusid suurendada ja täiendada. Tuletõrje ühing loodab, et linnavalitsus uue pritsi ostmist rahaliselt toetab.

**TULE LAIENEMINE
TAKISTAKSE KINDLAMINI**

Ericssoni

**TULEKAHJUTELEGRAAFI
KAUDU**

*Noudke pakkumisi
ja seletusi*

TELEFONI A/S L. M. ERICSSON
Kungsgatan 33 Stockholm

Tuletõrje Liidu kantselei

on näituse ajaks üleviidud näituse platsile. Kantselei on avatud kella 8 h. kunni õhtuni. Tuletõrje esitajaid palutakse seal liikmemakse ja muid arveid õiendada. Kantselei juures asub ka teadete büroo, kust lähemaid teateid saab näituse, võistluste j.n.e. kohta.

„Tuletõrje Teated“ ja kirjandus.

Näitusel on välja pandud kõik senini ilmunud „Tuletõrje Teated“ üksikud numbrid, „Tuletõrjuja käsiraamat“ „Tuleõnnetuste põhjused ja juhtnõõrid tuleõnnetuste ärahoidmiseks.“ Müüakse üksikuid numbreid ja võetakse tellimisi vastu.

Juubeli album

ilmub näituse ajaks ja on näituse platsil saada. Album on 192 lhk., 200 pildiga.

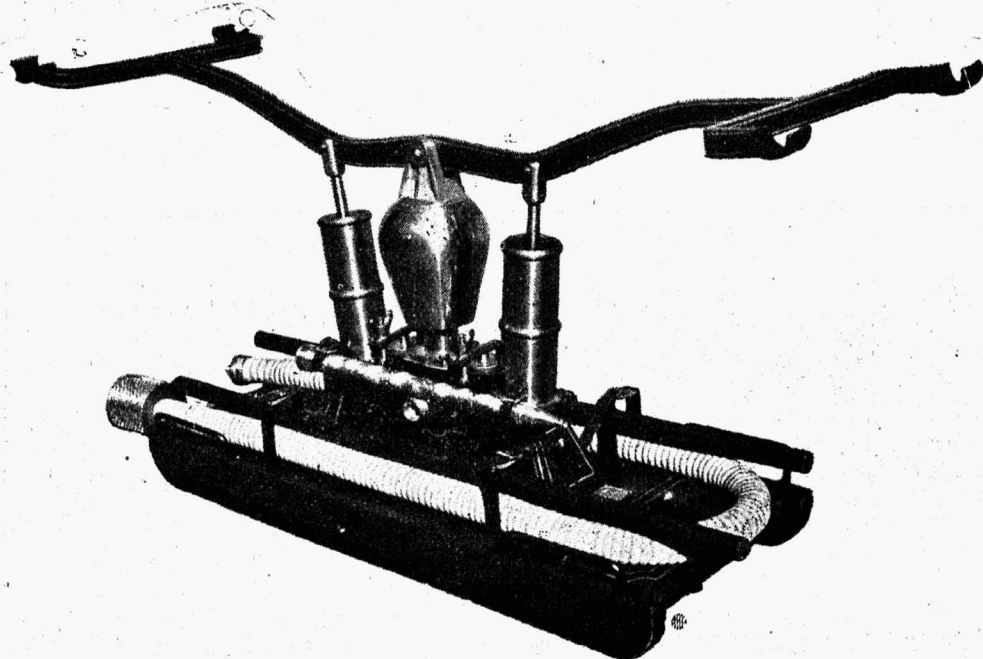
Kõiki tuletõrje ühinguid, kes oma ülesvõtteid ja pilte saatsid albumis ilmutamiseks palutakse klishee valmistamise kulud ära õiendada.

Kõik tuletõrje ühingud ja tuletõrjujad võtku omale aegsasti juubeli album mälestuseks kaasa, et mitte pärast ilma jääda. Kelle pildid ja ülesvõtted albumis väljajäänud, neile teatab albumi talitus, et need välja jäid tehnilistel põhjustel ehk liig hilja kättesaamise tõttu.

Uus käsiprits.

M. Möllmanni metalli tööstus, Tallinas Pikk tän. nr. 45/2 valmistab tuletõrje käsipritse, mis tõstis tähelepanu väärivad. Uus käsiprits omab mitmeid

Pritsi sisemised õhuklapid, kui ka sisse- ja välja imejate ühendajad on pritsi kere küljest vahetatavad, nii et neid tarbekorral kerge on uuendada.

paremusi teistest pritsidest. Pritsi õhukatel on valatud vasest. Prits on nelja ehk kolme ja poole tollilise tsilindriga, töövõimega kuni 300 liitrit minutis; vee joa kõrgus üle 20 meetri.

Prits on kerge töötamises ja kerge ka kaalu poolest, nii et teda hõlbus on ühest kohast teise tõsta ehk kanda.

Prits on puhtalt ja hoolikalt välja-töötatud. Isegi pikemaajalise töötamise järel ei tarvita prits remonti.

Pritsi hinnad: 3½ tollise tsilindriga 450 krooni ja 4 tollise tsilindriga, 550 kr.

Peale pritside valmistab M. Möllmanni metalli tööstus ka kõiksugu muid tulekustutuse abinõusid ja nende üksikuid jagusid:

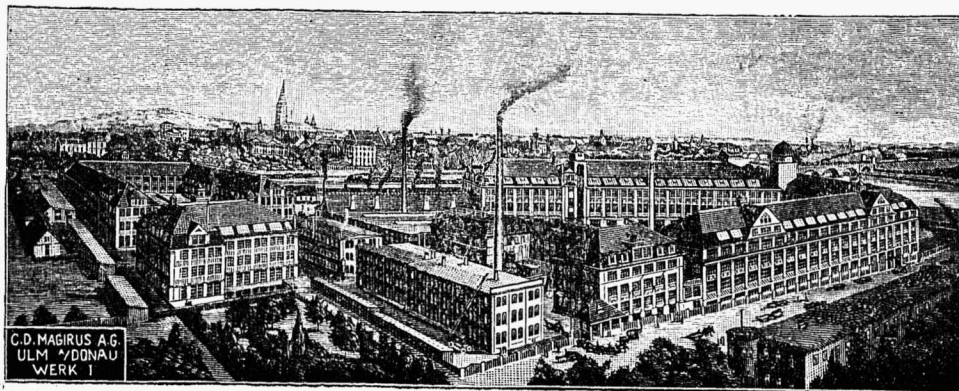
Asjast huvitatuid palutakse vaatama tulla. Pritsid ja ühendajad alati Tuletõrje Liidu ladus saadaval.

Pritsid esinevad tuletõrje näitusel ja võistlustel.

Ringkäik A/s. Magiruse tuletõrje riistade tehastes.

Välismaail viibimise ajal oli minul juhus lähemalt tutvuneda ka A/s. Magiruse tuletõrje tehastega Ulmis.

mesi mootorpritse valmistas tehas 1893 a., need töötasid petroleumi mootori abil. 1903 a. tehasel võimaldus ka

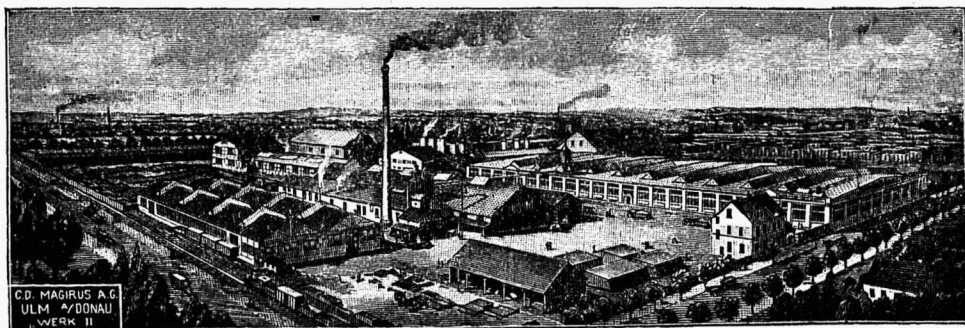

Magiruse tehased Ulmis.

C. D. Magirus, on asutatud 1864 aastal. Kõige rohkem võlgneb tehas tänu Heinrich, Herman ja Otto Magirusele, sest need kolm poega võttes aastal 1886 oma juhtimisele nimetatud tehase, laiendasid teda tuntavalt

aurujõul iseliikuvaid reedeid ja teisi tuletõrje abinõusid turule saata.

Aastakümneid kogutuid teadmisi ära kasutades ja bensiini mootori tarvitusele võtmisel tuletõrje otstarbeks on Magiruse tuletõrje riistade tehas praegu

Magiruse tehased Ulmis.

— kuni suurtööstuseni. 1911 aastal muudeti tehas aktsiaseltsiks. Varematal aastatel on Magiruse tehased suurt lugupidamist saavutanud näitustel, nagu üleilmisel näitusel Turiinis 1911, Pariisis 1900 a., Chikagos 1893 a., Berliinis 1901 a. jne. Käsipritse valmistati varsti peale tehase asutamist ja kaunis suurel arvul, sest oli alati võimalus neid laost otsekohe müüa, praegu aga laos ühtegi käsipritsi ei ole ja neid valmistab tehas ainult üksikuid ja eriliste tellimiste peale. Esi-

ainus sarnane, kes valmistab iseseisvalt ja täielikult auto- ja mootorpritse ning autoredeleid omis tehastes.

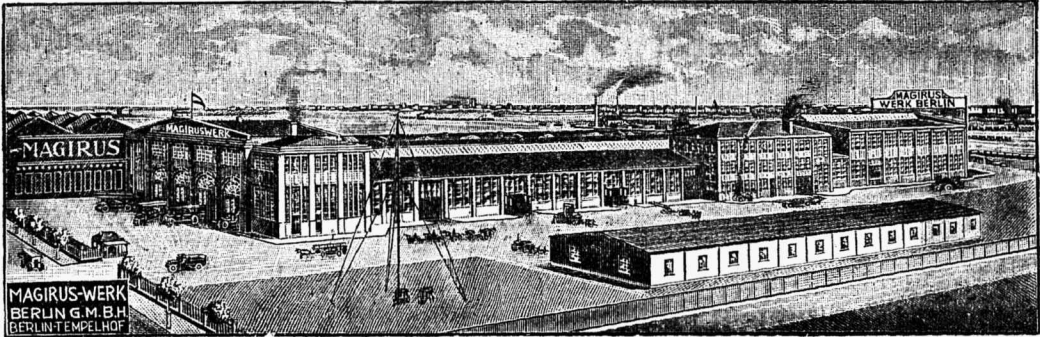
Praegu omab A/s. Magirus kolm tehaste komplekti neist asuvad kaks (kujut 1 ja 2) Ulmi linnas, kuna üks (kujut 3) asub Berliinis.

Ulmi tehaste kogupind on ümmarguselt 85.000 ruutmeetrit ja hooneid nende peal ligi 40. Peale nende masiivsete ehituste on olemas veel arvurikas kogu igasuguseid laduruumi. Tehaste

teenistuses seisab ligi 2000 isikut ja käesolevast aastast peale annab tehas välja oma eriajakirja.

Ulmi I tehases asuvad, sepikojad, hõõgahjud, igasugused pressimise ja stantsimise sisseseaded, automaat sepa-

A/s. Magirus tehaste eriala on tuletõrje redelid ja neid valmistatakse 8—30 mtr. ulatuses selleks ehitatud hoonetes, mis asuvad ka II. tehase maalal. Magiruse tuletõrje redelite headust ja vastupidavust näitab ja annab

Magiruse tehased Berliinis.

haamrid, milliste võime kuni 2000 naela, karastamise sisseseade ja täieline tööriistade valmistamise töökoda. Raua ja terase proovimiseks on erisisseseaded, nagu Brünnelli kuulirõhupress, millega on võimalik kindlaks teha raua ehk terase tihedust kuni 0,1 mil.-mtr., viimasega proovitakse kõik rauast ja terasest tehtavad osad.

Peale nende on veel lukussepa, auto-geeniliste metallide kokkukeetmise puusepa, plekisepa, sadulsepa, finutamise, galvaniseerimise, mootorite valmistamise ja kokku panemise ning mehanika töökojad. Kõik eelpool mainitud töökojad omavad suure kogu igasuguseid spetsiaal masinaid ja tööriistu. Masinatest töötab suurem osa automaatselt ning nende käimapanemiseks on tarvitusel kaugelt üle 100 elektrimootori.

Ulmi II tehases asub puukuivatamise sisseseade, saeveski, kreislint-, ja kattersaed, igasugused hõõvlimasinad, puupainutamise masinad, rattapress, mis töötab veerõhumisega, uuem lakkeerimise sisseseade ja mootor ning autopritside ja autoredelite igakülgne proovimine.

tunnistust juba see asjaolu, et pea kõik maailma tuletõrjed tarvitavad Magirus redeleid.

Mootorpritside alal valmistab tehas praegu uut tüüpi kahetaktilisi väikemootorpritsi kuni 400 lit. vett min., see on Magirus tehaste uuem saavutus, sest peale 1½ aastat tehtud katseid on need väga praktilisteks osutunud ja tehas alustab nende valmistamist nüüdsest peale suuremal arvul. Nimetatud väikemootorprits on tüüpi: „Goliath“. Peale eelpool nimetatute valmistab tehas väikemootorpritsi „Liliput I“ ja „Liliput II“ 400 ja 600 lit. vett min., viimaseid valmistab tehas praegu suurel arvul. Välis- ja kodumaa nõudmisid on aga nii suureks paisunud, et tehas neid praegu ladu jaoks valmistada ei suuda.

Ringkäik tehastes vältas mitu tundi ja luban enesele siinkohal tähendada, et omasin A/s. Magirus tuletõrje tehastest väga hea mulje; pealegi näib mulle, et tehas tahab valmistada parimaid abinõusi tuletõrjele — tulega võitlemiseks.

E. Brett.

A-s. „Magirus“

Kuulsamaid tuletõrjeriistade vabrikuid.
Vabriku hoonete all kuni 100.000 □ meetrit põrandapinda.

Ulmis — Berliinis — Münchenis — Düsseldorfis.

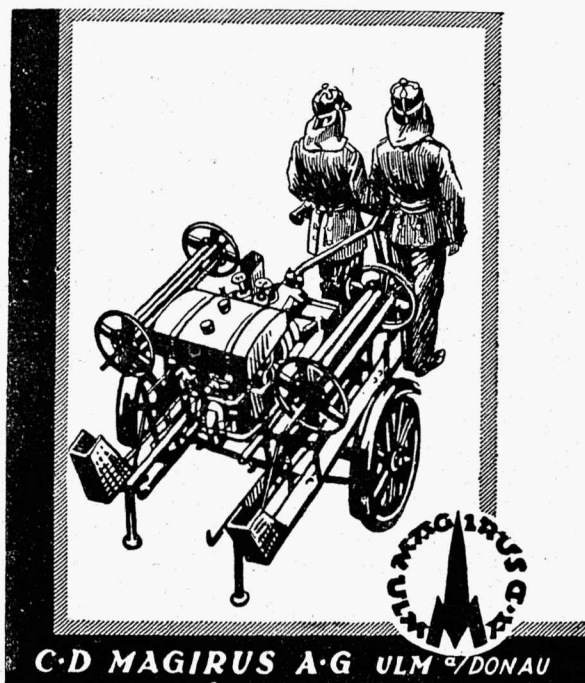
„Magiruse“ tööstusesaadused on oma laadi, väljatootuse ja tehnilise täielikkuse poolest ülekõige.

Puhas ja korralik töö seisab esimesel kohal, kuna selleks tarvitatakse ainult kõigeparemat materjali, sellepärast omavad ka need pritsid pikema eluea, kui ühegi teise vabriku pritsid.

Uudis! Uudis!

„Magiruse“
väike mootorprits
„GOLIATH“

Esindaja: **PAUL SCHIFFER**

Adr.: Kopli. Telefon Kopli 5. Telegr.: Importschiffer.

Hinnakiri

Üleriiklise tuletõrjeliidu laos olevate tuletõrjeabinõude kohta.

Lao asukoht: Tallinnas, Pikk t. 43. Telefoni nr. 5-79.

N I M E T U S	Hind kr.	N I M E T U S	Hind kr.
Adjutandi-paelad, suured . . . tk.	11.—	Signaal-pasunad, suured 42 cm. tk.	5.25
Faklid, petroleumi, vasest . . . "	5.50	" " 14 cm. . . . "	1.50,
Hüdropult vasest . . . " 30. ja 40.-	12.50	" " 17 cm. . . . "	1.80
" plekist "	2.50	" " 180/mm. 2 hää . . . "	4.25
Isoleer-tangid "	4.25	Tulekahju teatamiskoha sildid . . . "	1.50
Karabiiner suur "	2.50 ja 3.50	Turva pits Nr. 4 (hüdropult) plek . . . "	38.—
" keskmine "	—90	Tärnid, pagunid, suured, kullat. . . "	—50
" väike "	60.—	" väikesed, hõbet. "	—35
Kargupritts "	11.50-13.—	" jaoskonna I—V, R. W. "	—28
Kiivrid meeskonnale "	13.—	Auto-märgid "	—60
" ronijatele "	17.—	Tõrvikud "	—85
" ülematele "	18.—	Veetorujuhe 2 ^a vindiga ehk Storz . . . "	20.—
" peamehele "	2.—	" 2 ^{1/2} Storz "	20.—
Kiivri embleem "	50	Voolikud-spiraal 38 mm (1 ^{1/2}) meet.	6.50
" roset "	20.—25.—	" " 44 " (1 ^{3/4}) " "	7.50
Kirves, paraadi "	3.50	" " 52 " (2) " "	8.—
" töömehe, varreta "	8.—10.—	" " 57 " (2 ^{1/4}) " "	9.—
" " varrega ja vask- "	2.25	" " 63 " (2 ^{1/2}) " "	12.—
" rõngaga "	4.—	" " 74 " (3) " "	15.—
Kirve-tupp nahast "	2.50	" " 88 " (3 ^{1/2}) " "	18.—
" vask "	—20	" väljaviske "	
Kukla-kaitsed "	—25	" 32 mm (1 ^{1/4}) "	1.35
Kummirõngad 2 ^a "	—35	" 38 " (1 ^{1/2}) "	1.60
" 2 ^{1/2} "	20.—22.—	" 44 " (1 ^{3/4}) "	1.75
" 3 ^a "	20.—25.—	" 52 " (2 ^a) kuni 12 atm. "	1.90
Käesidemed juhatause liikmetele	—10	" 52 " (2 ^a) " 25 atm. "	2.10
Lipuvarda kullatud otsad	—8	" 57 " (2 ^{1/4}) " 12 " "	2.40
Mundri-nööbid suured — kullatud	—8	" 63 " (2 ^{1/2}) " 12 " "	2.50
" — kuldamata "	—8	" 70 " (2 ^{3/4}) kuni 25 atm. "	2.75
" väiksed — kullatud "	—75	" 74 " (3 ^a) " 12 " "	3.00
Rinnamärgid väiksed, kuld ja hõbe	1.50	Vooliku parand. nööbid vasest tk.	—30
Lüüdmärgid, hõbetatud,	1.50	" riie meeter	1.50
" juhatause liikmetele "	1.50	" lappim.klam. 38 mm (1 ^{1/2}) tk.	—90
" bronks, lihtliikmetele "	1.50	" " 44 " (1 ^{3/4}) " "	1.—
Teenistus-märgid, kõik aastad	50.—	" " 52 " (2 ^a) " "	1.10
Hoolsusmärk, kõrgem	8.—	" " 63 " (2 ^{1/2}) " "	1.25
" I. klassi rist	6.50	Vööd meeskonnale tk.	4.25
" II. hõbe	6.—	" " voodriga tk.	6.—
" III.	6.—	" voodri ja rõngaga tk.	10.—
Medal, kuld	5.—	Vöö-riie meeter	1.50
" hõbe	4.50	Vöö-rõngad vask tk.	3.75
Mütsi-märgid, kullatud	—40	Ambrüü-puldarnist	3.25
Nöörid ronijatele	8.50	Ühend. vindiga 32 mm (1 ^{1/4})	7.50
Nöörredel 8 sülda	55.—	" " 38 " (1 ^{1/2}) "	7.75
Pootshaagid	2.40—	" " 44 " (1 ^{3/4}) "	8.—
" harulised	6.—	" " 52 " (2 ^a) "	8.50
		" " 52 " (2 ^a) Storz "	8.—
		" " 63 " (2 ^{1/2}) "	15.—
		" " 74 " (3 ^a) "	19.—

Ostu juures tuleb ettenäidata seltsi poolt väljaantud volitus, sest laosi võõrastate ei müüda.

Magirus'e tuletõrjeriistad

on juba 1864. aastast saadik
üle maailma tuntud kui kõige-
paremad.

Magirus

C. D. Magirus A. G.

Feuerwehrgeräte Ulm a. D.

Asjast huvitatuid palun brošüüri ja hinnakirju nõuda.

Esindaja: **PAUL SCHIFFER**

Adress: Kopli, telefon Kopli 5. Telegramm: Importschiffer Kopli.